INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

1. IMPORTANT : CANDIDATES TO NOTE THAT ADDITIONAL SHEETS WILL NOT BE SUPPLIED AND CANDIDATES TO WRITE THEIR ANSWERS JUDICIOUSLY. CANDIDATES TO WRITE THEIR REGISTRATION NUMBER IN SPECIFIED SPACE ON FRONT PAGE ONLY. WRITING NUMBER OR NAME IN ANY OTHER PART OR MAKING SPECIFIC MARKS IS TREATED AS DELIBERATE ATTEMPT TO INFLUENCE EXAMINER AND WILL BE DEALT SERIOUSLY AS PER UNIVERSITY RULES(MALPRACTICE IN EXAMINATION).
2. Write on both sides. Do not write in the margin space.
3. Enter all details with Registration No., Programme, Semester etc. in the front page and do not write anything in any other space. Registration No. should be written legibly and shade the Corresponding circle in the OMR clearly with black/blue ball pen.
4. Candidates are required to put their signature and left hand thumb impression in the specified places.
5. No sheet shall be torn of from the answer-book provided, if any page is spoiled/damaged, put a line across it.
6. Do not leave any blank page between your answers. Answers written beyond blank pages may not be assessed, if by accident a page is left blank write on it "P.T.O" in bold letters.
7. At the end of the examination, answer-book whether written or blank, must be handed over to the Room Superintendent.
8. Nothing shall be written on the question paper or the blotting paper.
9. See that the answer-book supplied to you bear the signature of the Room Superintendent and date.
10. Write the question numbers (specifying the sub question, if any) in the margin and leave sufficient space after completion of answer to each question.
11. Exchange of writing materials, Communicating with other students, is strictly prohibited.
12. You will not be permitted to leave the examination hall until half an hour after the question papers are distributed.
13. During the last thirty minutes, you will not be allowed to leave the hall.
14. A Candidate is liable to be expelled from the examination hall and his/her case will be reported to the Registrar / Concerned officer of the University, if he / she
    - (i) Brings any book, notes, mobiles any electronic instruments etc., into the examination hall,
    - (ii) Speaks to or communicates in any other way with any other candidate while the examination is going on,
    - (iii) Or takes with him/her any answer-book written or blank or Question Papers, while leaving the examination hall during examination,
    - (iv) If found giving or receiving assistance, or copying from any paper book or notes or allowing any other candidates to copy from his/her answer book etc.
    - (v) Writes either on blotting paper or any other paper clues or points which might possibly be of help to any other candidates during the examination,
    - (vi) Uses or attempts to use in any other unfair means like smuggling in any other answer-book written outside or found guilty of impersonation,
    - (vii) Discloses his/her identity or makes peculiar marks in his/her answer-book,
    - (viii) Or uses abusive or obscene language or is guilty of any other misconduct of a serious nature.
15. A warning bell will be given ten minutes before the close of the examination. At the second bell, You must stop writing and be ready to hand over answer-book to the Room Superintendent. You must not leave your seat until all answer-books are collected by the Room Superintendent.
16. Candidates are forbidden to smoke or to take tea, coffee etc. In the Examination Hall, Drinking water will be supplied at the seat itself, if necessary.
17. Candidates who are not in their seats by the time notified, will not be admitted to the examination. The Chief Superintendent may however, at his discretion admit those who give him a satisfactory reason for the delay not exceeding 30 minutes after the commencement of examination.
18. A candidate who disobeys any instructions issued by the Chief Superintendent or Room Superintendent, or who is guilty of rude or disobedient behavior, is liable to be instantly expelled.
19. Use either blue or black ink pen or ballpoint pen. Do not change the color of ink in any condition. In case you are compelled to change the color do not forget to take the signature of Room Superintendent explaining him/her the situation.

ಭಾಗ - ಎ.

೧. ಅ.

A. b) ಬೆದಂಡೆ / ಚೆತ್ತಾಣ / ಬನಕೆವಾಡು

B. d) ಜನ್ನ

C. a) ತಿಂದ

D. a) ಋಷ್ಯಶೃಂಗ, ಕಾಡುಕುದುರೆ, ಕತ್ತಲೆಬೆಳಕು.

E. d) ಸೊರಗಿ

F. c) ಕೃತ್ತಿಕೆಯ

G. c) ಚದುರಂಗ

H. c) ಮೆಹರ್

I. c) ಹಂಚ

J. d) ತುಳಸಿಗೌಡ

ಭಾಗ - ಬಿ

೨.

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

೨. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಳಿದ ಅಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಜಯನು ಕವಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಶ್ರೀವಿಜಯನ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲೆ ~~ಕಾ~~ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದಯಿಡಿದು ಆಂಧ್ರದ ಗೋಧಾವರಿ ನದಿಯತನಕ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆಂದು ಶ್ರೀವಿಜಯನು ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗ ಕಿಸುಬಳಲು (ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು), ಮಹಾಕುಪನಗರ (ಕೊಪ್ಪಳ), ~~ಲ~~ ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರ ಹಾಗು ಲಕ್ಕುಂಡಿ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶಗಳತನಕ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿದೆ.

೩. ಮಾರಿದತ್ತನು ಆಳುವ ಪಟ್ಟಣವು ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಮಾರಿಕಂಡ ದೇವಿಯ ಮೇಲೆ ತುಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾರಿದತ್ತನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವು ಕಷ್ಟವಾಗದಂತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ತನ್ನ ಪ್ರಜೇಗಳಿಗು ಸಿಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೋಡುವ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಜನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೪. ರೈತರು ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಾರಾಟವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ದರದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಳಿಗೆಯಿರುವ ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಲೈಸೆನ್ಸನ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್ ವೆಬ್‌ಸೈಟಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಅಪಲೋಡ್ ಮಾಡಬಹುದು ಹಾಗೇ ಅಪಲೋಡ ಮಾಡಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿದಾರರು ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವುದು ಹಾಗೆ ಹಣವು ಖರೀದಿಯ ತಕ್ಷಣ ರೈತನ ಬ್ಯಾಂಕಗೆ ಜಮಾವಾಗುವುದು.

೫.

೨. "ನೃಪವರ ನಿರ್ಮಲ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪಾಲಿಸು ಧರೆಯಂ"

ಆಯ್ಕೆ :- ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಜನ್ನ ಕವಿ ವಿರಚಿತ ಬರೆದಿರುವ "ನಿರ್ಮಲ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪಾಲಿಸು ಧರೆಯಂ" ಎಂಬ ಕಾವ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ :- ಜನ್ನ ಕವಿಯು ಬರೆದಿರುವ ನಿರ್ಮಲ ಧರ್ಮದಿಂದ ಪಾಲಿಸು ಧರೆಯಂ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅಭಯರುಚಿ ತನ್ನ ತಂಗಿಯಾಗಿರುವ ಅಭಯಮತಿಗೆ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ವಿವರಣೆ :- ಆಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಅಭಯರುಚಿ ಹಾಗು ಅಭಯಮತಿಯು ಗುರುಗಳು ಉಪವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಂದ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅವರ ತಪಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಭಯರುಚಿ ಹಾಗು ಅಭಯಮತಿ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಾರಿದತ್ತನೆಂಬ ರಾಜ ಚಂಡಮಾರಿಯ ಪೂಜೆಗೆ ನರಬಲಿಗೋಸ್ಕರ ತಳವಾರನಾಗಿದ್ದ ಚಂಡಕರ್ಮನನ್ನು ನರನನ್ನು ಕರೆತರಲು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಈ ಇಬ್ಬರು ಚಿಂತೆಯಿಂತಿ ಸಿಂಹನಾಗಿ ಚಂಡಕರ್ಮನು ಹೇಗೆ ಕತ್ತೂಲಿಸಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಆ ಇಬ್ಬರಿಗು ತಾವೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ :- ಅಭಯರುಚಿ ಹಾಗು ಅಭಯಮತಿಯು ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಮಾರಿದತ್ತನು ತಾನು ಮಾಡುತಿದ್ದ ಪಾಪದಿಂದ ಪುಣ್ಯಕೆಲಸ ಶುರುಮಾಡುವನು.

೮. "ಮೆಹರ್ ಬಳ್ಳಿಗೆ ಕಾಯಿ ಭಾರಾನೆ?"

ಆಯ್ಕೆ :- ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಾನು ಮುಷ್ತಾಕರವರು ಬರೆದಿರುವ "ಎದೆಯ ಹಣತೆ" ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ :- ಮೆಹರ್ ತನ್ನ ಎರಡನೇ ವರ್ಷ ಓದುವಾಗಲೇ ಬಿ.ಕಾಂ ಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಇನಾಯತ್ ಎಂಬುವನ ಜೊತೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರ ಸಂಸಾರ ಜೀವನ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಐದು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಈಗ ಒಂದು ದಿನ ಇನಾಯತ್‌ಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತೊಂದರೆ ಎದುರಾಯಿತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ನರ್ಸ್‌ಗೆ ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವಳ ಜೊತೆ ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ.

ವಿವರಣೆ :- ಈ ಮೇಲಿನ ಸಂದರ್ಭದಂತೆ ತನಗೆ ಆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಮೆಹರ್ ಅವನ ಜೊತೆ ಇರಲಾರದೆ ತವರಿನ ಸಹಾಯ ಅಸ್ತ ಕೇಳಿ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೆಹರನ ತಾಯಿಯು ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಮೆಹರ್ ಬಳ್ಳಿಗೆ ಕಾಯಿ ಭಾರಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಿರಾಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯು ಅವಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ :- ಹೆಣ್ಣು ಸ್ವಾತಂತ್ರಳಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಕಲ್ಲಲ್ಲ. ಆಕೆಯು ಎಲ್ಲಾ ನೋವುಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಆದರೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದು ಆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಾದರೆ ಅಥವಾ ಮೋಸವಾದರೆ ಆಕೆ ತಡೆಯಲಾರಳು ಎಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾಗ -ಸಿ :-

ಈ.

೧೧. ಕನ್ನಡಿಗರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ :-

ಕನ್ನಡಿಗರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಶ್ರೀವಿಜಯನು ಜಾಣರ್ ವಿವೇಕಿಗಳ್ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಶ್ರೀಮಂತಿಗೆ ಸೌಂದರ್ಯವಂತ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮನಸೋತವರು ಯಾರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವನು. ಅಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀವಿಜಯನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯವರೆಗು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳವೆ ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರ, ಲಕ್ಕುಂಡಿಯಂಥ ಪಟ್ಟದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ತುಂಬ ವಿಶಾಲವಾದದ್ದು ಹಾಗೇ ವಿಶಾಲವಂತರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಜಾಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳು ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವರು ಯಾರು ಇರದ ಕಾರಣ ಅವರ ಶ್ರೀವಿಜಯನಿಗೆ ಸಿಗದೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಶ್ರಮಶೀಲರು ಹಾಗು ಜ್ಞಾನಮುಖಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಲಕ್ಷಣವಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅರಿಯಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರು ಕೂಡ ಜನಪದವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ವಿಶ್ವ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣರಾಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ಯಾವುದಾದರು ತಪ್ಪನ್ನು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹೇಳುವಂತವರಾಗಿದ್ದರು ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು. ಕನ್ನಡಿಗರು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತಲ್ಲ ಅವರ ಹೃದಯವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮೀರಿಸುವವರು ಯಾರಿಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀವಿಜಯನು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಳಿದ ರಾಜರು, ಕವಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಯರು, ರಾಜರಸರು ಇವರೆಲ್ಲರು ಹೃದಯವಂತಿಕೆಯುಳ್ಳವರು, ಶ್ರೀಮಂತರು, ಸೌಂದರ್ಯವಂತರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹಾಗು ಗುಣಗಳನ್ನು

- ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾನೆ ಹೊಗಳಿದ್ದಾನೆ.

೧೨ ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ :

ಈ ಗದ್ಯವನ್ನು ಸತ್ಯಾನಂದ ಪಾತ್ರೋಟರವರು ಬರೆದಿದ್ದು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದ್ದು ಅವರ ದಲಿತ ಜೀವನದಿಂದ. ಹಾಗು ದಲಿತರ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಂತು ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ದಲಿತ ಜನರು ಗುಡಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಲ್ಲಿದ್ದರು ಬೆಳೆಯುವಂಗೆ ಕಿಡಿಕೆನುಂಟು ಮಾಡದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತಹ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು ದಲಿತ ಬಡ ಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಕಾಗೆಯ ಹಾಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹದ್ದುಗಳ ಹಾಗೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡವರು ಅವರೆ ಇದನ್ನು ಬರೆದಿಡಲು ಒಬ್ಬ ಕಾರಣಿಕನನ್ನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರು ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತೆ ಸುವಾಸನೆ ಬೀರುವ ಜಾಜಿಮಲ್ಲಿಗೆ ಈ ದೀನ ದಲಿತರು. ಇವರು ದಿನಗೂಲಿಗೆಂದು ಗುದ್ದ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ-ಇಳಿದು ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡವರು ಈ ದಲಿತರು ಬೇರೊಂದು ಜೀವಕ್ಕೆ ನೋವುಕೊಡದೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲೇ ಖುಷಿಯನ್ನು ಕಾಣುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಂತಿರುವವರು ಈ ದೀನ ದಲಿತರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪುಟವು ಮುಗಿಯುವುದು ತಿಳಿಯುವುದೇಯಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಲಿಗೆಯು ಸುವಾಸನೆ ಬೀರುತ್ತಾ ಆ ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಬಯಸುವವರೆ ವರೆತು ಕೆಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಸತ್ಯಾನಂದ ಪಾತ್ರೋಟರವರು ತಾವು ಬಂದಿರುವ ಇಲಿಸಿರುವ ದೀನ ದಲಿತರ ಜೀವನವನ್ನು ಒಂದು ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಓದುಗರಿಗೆ ಮನ ಮುಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಪಾತ್ರೋಟರವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೆ ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕವಿಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗೂ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

೮.

ಉ. ಡಾ|| ಶಿ.ನ. ಯಲ್ಲಪ್ಪರೆಡ್ಡಿರವರು ಬರೆದಿರುವ ವನದೇವತೆ ಎಂಬ ಗದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ವನದೇವತೆ ಎಂದರೆ ತುಳಸಿ. ತುಳಸಿ ಎಂಬುದು ನಾವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ತುಳಸಿಯಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯದ ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ತುಳಸಿ. ಕೇರಿಯ ದಿನಗೂಲಿ ಮಾಡಿ ಲಂಬಾಣಾಯಿ ೨೮ ವಯಸ್ಸಿ ದಿನಕ್ಕೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ತುಳಸಿಗಿದ್ದ ವೃಕ್ಷಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ್ದ ರೇಂಜರ್‌ಗೆ ಆಗಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಾರಲಿಲ್ಲ.

ತುಳಸಿಯು ತುಂಬ ಸ್ವಜನಶೀಲಳು. ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಗಿಡ ಯಾವ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಸೂಕ್ತ. ಯಾವ ಬೀಜವು ಯಾವ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಬಂದರು ಗಿಡವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಗಿಡ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೂಬಿಡುವುದು ಎಂದೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಆಕೆ. ಈಗತಾನೆ ತಂದಿದ್ದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ತಿಳಿದಂತವಳಾಗಿದ್ದಳು. ಯಾವ ಗಿಡ-ಮರಗಳಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದು ದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿದವಳು ತುಳಸಿ.

ಸಾಹೇಬ್ರೇ, "ಇದ್ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲೆಂಡ್ರಿಯ ಇದನ್ನು ಜೇನು ಈ ಹೂವಿನಿಂದ ಬಳ್ಳೆತ್ತಾಗಿ ತುಪ್ಪ ತೆಗೆಯುತ್ತವೆ, ಹಾಗೆ ಇದ್ರಲ್ಲಿ ದಾಲಚಿನ್ನಿ ಕಡ್ಡಿಗ ಬಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸುಡೋಕೆ ಬರುತ್ತೆ, ಹಾಗೆ ಇದ್ರಲ್ಲಿ ಸುಬಾಬುಲ್ಲ ಹಸು ಕರುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೇಯುತ್ತಾವೆ" ಎಂದು ನಡೆದಾಡುತ್ತ ಎಲ್ಲದರ ಬಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವಂತವಳು ತುಳಸಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ನಲವತ್ತೈದು ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದರು ಜಿಂಕೆಯಂತೆ ಬಡಿದಾಗು ಗುಣವುಳ್ಳವಳು ತುಳಸಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿನ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರಿಯಾಗಿದ್ದರು ಅವಳಡಿ ಐವತ್ತು ನೌಕರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಡಾ|| ಶಿ.ನ. ಯಲ್ಲಪ್ಪರೆಡ್ಡಿಯು ಆಗತಾನೆ ಬಂದಿದ್ದ ನರ್ಸರಿಗೆ ಅವಳ ಚಾತುರ್ಯ ವೃಕ್ಷಜ್ಞಾನ ಹಸಿರದ ಕಡೆಯಿರುವ ಪ್ರೀತಿ ಎಲ್ಲವು ನೋಡಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ದಂಗೆದ್ದಂತಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತುಳಸಿಯನ್ನು ವೃಕ್ಷ ಅಧಿಪ ವನದೇವತೆ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾಗ - ಡಿ :-

೮೨.

೧೬. ಲೇಖಕಿ ಬಾನು ಮುಸ್ತಾಕ್ ರವರು ಬರೆದಿರುವ "ಎದೆಯ ಹಣತೆ" ಎಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿ ಬರೆದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಒಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರು ಹಾಗಾಗಿ ಎದೆಯ ಹಣತೆ ಎಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದುಗರ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಲು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೆಹರ್ ಅವಳು ಎರಡನೇ ಪತ್ರೇದ ೭೨.೮೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವುದನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ~~ಹೋ~~ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವಳಿಗೆ ಬಿಕ್ಕಿಗೆಯಿಲ್ಲದ್ದಿದ್ದರು ಚಿಕ್ಕಮಂಗಳೂರಿನ ಇನಾಯತ್ ಎಂಬಾತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಸಂಸಾರ ಸುಖದಿಂದನೆ ಕೂಡಿತ್ತು ಹಾಗೇ ಅವರಿಗೆ ಐದು ಮಕ್ಕಳು ಸಹ ಇದ್ದರು. ಇವರ ಸುಖ ಕೆಲಕಾಲವಷ್ಟೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಇನಾಯತ್‌ನಿಗೆ ಕಿಡ್ನಿ ಕಾಯಿಲೆ ಎದುರಾಗಿತ್ತು ಆತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ನರ್ಸ್ ಜೊತೆ ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇನಾಯತ್ ಅವಳ ಜೊತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ತಿಳಿದ ಮೆಹರ್ ಅವನ ಜೊತೆ ಇರಲಾರದೆ ತನ್ನ ಒಂದು ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ತವರಿಗೆ ತೆರಳಿದಳು. ಅಲ್ಲಿಯಾದರು ಸಹಾಯ ಸಿಗಬಹುದೆಂದು.

ತನ್ನ ತವರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಮೆಹರ್‌ಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವು ಸಿಗದೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಇದು ಜಗದ ನಿಯಮವೆಂದ ಅವಳ ತಾಯಿಯ ಉಪದೇಶವಾಗಿತ್ತು ಅವನ ಅಣ್ಣನ ಗಂಭೀರ ಧ್ವನಿಯ ನುಡಿಗಳು ಪುನಃ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದ ತವರು ಮನೆಯವರು ಇದರಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಸಾಯುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು ವಾಸನೆಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಹಿರಿಯ ಮಗಳು ಬೇಡ ಅಮ್ಮ ಎಂದು ತಡೆದಳು. ಅಪ್ಪನಿಗೋಸ್ಕರ ಸಾಯುವೇಯಂತೆ ನಮಗೋಸ್ಕರ ಬದುಕಮ್ಮ ಎಂದ ಕಿರುಚಿಗೋಸ್ಕರ ತನ್ನ

-ಜೀವನವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಖುಷಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಮಕ್ಕಳ-ಗೋಸ್ಕರ ಬದುಕಿದ ಮದರ್ ಅವಳು ಬೇರೆಯಾರುಅಲ್ಲ ಅವಳೇ ತಾಯಿ.

ಇಡಿ ಅಖಂಡವು ತಾಯಿಯನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನನಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ದೇವರಿಲ್ಲ ತನ್ನ ಖುಷಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ತಾಯಿಯು ದೈವದ ಸಮ ಎಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಬಂದರೂ ಅವಳು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಷ್ಟು ಛಲ ಅವಳಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೋಸವಾದರೆ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರೀತಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದೇ ಕರುಳು ಪ್ರೀತಿ. ತಾಯಿಯಾದ ಮೇಲೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಮರೆತು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಜೀವನವನ್ನೇ ಪಣಕಿಟ್ಟ ದೇವಿ ತಾಯಿಯೊಬ್ಬಳೆ.

ನಾವು ಪೂಜಿಸುವ ಬದಲು ಅವರ ವೃದ್ಧರಾಗುವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಪಣಕಿಟ್ಟ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮದು.

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

RSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

2950

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

2950

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

KSRDPRU
Rural Roots Global Heights

Work Sheet

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು

1. ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಿಂತ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪುಟಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವಾಗ ಪುಟಗಳ ಸದುಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಾಂಕವನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಾಂಕವನ್ನಾಗಲೀ ಹೆಸರನ್ನಾಗಲೀ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆ, ಪರೀಕ್ಷಕರ ಸವಲತ್ತಿಗಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಾಯ್ದೆ (ಪರೀಕ್ಷೆ ಅವ್ಯವಹಾರ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ) ಯನುಸಾರ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
2. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎರಡೂ ಬದಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮಾರ್ಜಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
3. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷಾ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸೆಮಿಸ್ಟರ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಬರೆಯಬಾರದು. ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಓ.ಎಂ.ಆರ್ ವೃತ್ತವನ್ನು ನೀಲಿ ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಬಾಲ್ ಪೆನ್ನಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
4. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಹಿ ಹಾಗೂ ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬಟ್ಟಿನ ಗುರುತನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು.
5. ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುಟವನ್ನು ಹರಿಯಬಾರದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ಪುಟವು ಹಾಳಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕತ್ತರಿಯ ಗುರುತು ಹಾಕಬೇಕು.
6. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಪುಟಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಣ್ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಪುಟದ ಮೇಲೆ ಪುಟ ತಿರುವಿರಿ (ಪು.ತಿ.ನೋ) ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು.
7. ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಖಾಲಿಯಾಗಿರಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಕೋಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
8. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಥವಾ ಬ್ಲಾಟಿಂಗ್ ಪೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಏನನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
9. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಹಾಗೂ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.
10. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಾಗೂ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಾರ್ಜಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳ ಬಿಡುವುದು.
11. ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬದಲಿಸುವುದನ್ನಾಗಲಿ ಹಾಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನಾಗಲಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ.
12. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ನೀಡಿದ ಅರ್ಧ ತಾಸಿನವರೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ.
13. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೊನೆಯ ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ.
14. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಸದರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಸಚಿವರು/ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.
    - (i) ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಗೆ ನಕಲು ಪ್ರತಿಗಳಾದ ಪುಸ್ತಕ, ನೋಟ್ಸ್, ಚೀಟಿ, ಮೊಬೈಲ್ ಅಥವಾ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಂದರೆ.
    - (ii) ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರೆ.
    - (iii) ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಥವಾ ಖಾಲಿ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋದರೆ.
    - (iv) ಪರೀಕ್ಷೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಕಲು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ/ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ನಕಲು ಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಮಾಡಿದರೆ.
    - (v) ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬ್ಲಾಟಿಂಗ್ ಪೇಪರ್ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಸುಳಿವು ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬರೆದರೆ.
    - (vi) ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕದ್ದು ತರುವುದನ್ನಾಗಲೀ, ಹೊರಗೆ ಒಯ್ಯುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ.
    - (vii) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗುರುತಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಅಥವಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ.
    - (viii) ಅಥವಾ ನಿಂದಾತ್ಮಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಶ್ಲೀಲ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಗುರುತರವಾದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ.
15. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ 10 ನಿಮಿಷ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮೊದಲ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಲಾಗುವುದು. ಎರಡನೇ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೊಠಡಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲರ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
16. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ, ಚಹ/ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯವುದಾಗಲಿ, ಸಿಗರೇಟು ವಗೈರೆ ಸೇದುವುದಾಗಲಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಅವರಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರೈಸಲಾಗುವುದು.
17. ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವೇಳೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ವಿವೇಚನಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
18. ಮುಖ್ಯ ಅಥವಾ ಕೊಠಡಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ನೀಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಅವಿಧೇಯತೆ ತೋರುವ ಅಥವಾ ಒರಟಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಅವಿಧೇಯತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಆ ಕೂಡಲೇ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರ ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು.
19. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನೀಲಿ/ಕಪ್ಪು ಶಾಹಿಯ (ಇಂಕ್) ಪೆನ್ನನ್ನು ಅಥವಾ ಬಾಲ್ ಪೆನ್ನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಹಿಯ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದಾದರೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊಠಡಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರ ಸಹಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮರೆಯದಿರಿ.